

Q. B. V.

ANIMADVERSIONES SUBITANEÆ
CIRCA
SATYRICUM
SCRIBENDI GENUS,
QUAS,

*Consent. Ampliss. Facult. Philosoph. in Regia
Acad. Aboënsi,*

Examinandas sînt

AUCTOR

C H R I S T I A N U S
B J Ö R K E U N D,

ET

RESPONDENS

JOHANNES GABRIEL LIND,

TAVASTENSIS.

In Audit. Maj. d. XXIX. Novembr. A. MDCCLV.
Horis ante meridiem solitis.

ABOÆ, Impressit DIRECT. & Typogr. Reg. Magn. Duc.
Finland, JACOB MERCKELL.

Serr. Mag. Chytræus.

VIRO

Maximi Reverendo atq; Amplissimo,

**D^{N.}. M^{AG.}. GABRIELI
FORTELIO,**

S. S. Theol. DOCTORI

Consummatissimo

Dioecesos Borgoënsis ARCHI-PRÆPOSITO

Gravissimo

Ven. Consistorii ASSESSORI PRIMARIO

Æquissimo

PATRONO OPTIMO.

Peculiare Dei donum est, quod inter illos, qui sae-
cris præsunt, Viros profunda doctrina munitos,
& pietate germana instructos, venerari liceat.
In his invenit Religio Vindices, Artes bonæ Patro-
nos, Mores denique probi magna & ad emendatio-
nem vitæ efficacia exempla. Hi dignissimi utique sunt,
quos amore & veneratione omnes prosequantur.

Quæ

*Quæ ad efficiendum & consummandum fidelis
Mysteriorum Divinorum Dispensatorem inquam con-
currere possunt, ea in TE Celeberrime Domine Do-
ctor & Archipræposite conjuncta suspicere & admi-
rari licet. Accedit condimenti instar Singularis hu-
manitas, & aliquid in omni vitæ actu se exserens,
quod hominum, cujuscunque Ordinis, ætatis & sexus
fuerint, animos TIBI adjungit. Hæc omnia uti rara
sunt & singularia, ita interna pulchritudine mirabi-
les sui excitant amores. Frustra itaque TE Mæce-
nas Maxime heic laudare conarer quem nemo vitupe-
ravit unquam.*

*Sanctum quidem & inviolabile debet esse officium,
quo bene de nobis meritis gratiam referimus; sed
quum beneficiorum a TE acceptorum magnitudo, ac
tenuis conditio nostra spem remunerationis omnem
excludat, nihil aliud superest, quam ut mente vene-
rabunda agnoscamus, quod re ipsa & factis non va-
lēmus rependere. Excipias igitur Mæcenas, quam
TIBI offerimus Commentationem alieni licet ingenii
fætum, ut nostræ pietatis interprætem. Hæc imis in-
fidet medullis, insidebitque semper, dum spiritus hos
regit artus.*

*Pro perenni TUA ac Nobilissimæ Familiae TUÆ
felicitate ardentissima nuncupabimus Vota. Ero dum vi-
xero*

*Maxime Reverendi atque Amplissimi
NOMINIS TUI*

*Cultor devotissimus,
JOHANNES GABRIEL LIND.*

Plurimum Reverendo atque Clarissimo,

D_N. THOMÆ LIND,

Pastori in Lampis & Koskis Vicario,

Parenti suo Indulgentissimo,

quo natum decet pietatis cultu ad cineres
prosequendo.

Felicitatem tam privatam quam publicam bona te-
neræ ætatis educatione fundari, dudum agnovere
saniores. Illam urgent tot Viri docti & prudentes,
jubent & promovent tot statuta publica tot publicæ
impensa; in primis Parentes, de optima liberis relin-
quenda hæreditate solliciti singulariter curant. Eo
quoque Pater Indulgentissime Tua semper tetendit o-
pera, ut ingeniolum meum rectior fingeret institutio:
Hinc non solum Moderatores studiorum, quos eruditio,
mores, & facultas docendi ornavit mihi & fratribus
meis domi dedisti, sed & ad publicas bonarum artium
sedes, in quibus ingeniis, que frugi sunt, stimuli ad
eximia quævis adduntur, nos misisti. Tanta igitur
Tibi debeo, quanta mens gratissima cogitatione com-
plecti valet; nec ullum erit tempus, quo apud me ho-
rum beneficiorum recordatio morietur.

Servet Te DEUS quam diutissime, ut in Te
fulcrum & solatium Tui habeant certissimum. Ita
vovet & vovebit

PARENTIS INDULGENTISSIMI

Filius obsequentissimus,

JOHANNES GABRIEL LIND.

§. I.

Rmare saepe manus acuto scribendi
genere solemus, cui *Satyræ* affigimus
nomen, cujusque sub signo mores strin-
gere hominum & ex obliuione illis o-
ptata retrahere audemus. Unde tantum
adversus Satyram odium surgit, ut vel
nomine illius totus fere excandescat orbis, illam-
que ceu turbidam injuriarum colluviem & calu-
mniarum repudiet, adeo ut *Satyrici* titulum sub-
eat nemo, nisi aut de securitate sua certissimus,
aut contemptor illius longe audacior. Neque id
negare sustinemus, magnam periculorum catervam
hanc literarum undique obsidere aream, ut tela
in alios conjiciens, ægre ipse vulnera effugiat.
Cumque illi, qui vitas Doctorum descripsere viro-
rum nunquam in tristiorem incident Biographiam,
quam Satyricorum dum referunt fata, magnope-
re saepe miratus sum, tam audaces non defuisse

A homi-

homines, qui huic studio se committere vellent. Caussas autem intrepidi hujus animi quærenti, potissima fœse obtulit illa, quæ hunc in alios invehendi ardorem, auctores suos mira delectare voluptate fvatet, qui ingenio sponte in eum rudente, si concitentur, istis vix resistunt viribus, quæ haud raro quoque Magnatum fvasu vel jussu aut propria stimulante vindicta, mirum quantum intenduntur. Quum vero genuinus Satyræ finis utilis non minus quam candidus sit, in dubium nequaquam vocari debet, quin plurimi hunc impetum, niveo animi sequantur affectu, ut in effrænos seculi mores, hoc præeunte vexillo, acia bella moveant: quo prælio non hunc vel illum injustius designant virum, sed cum erroribus tantum pugnam ineunt. Id quoque ad Satyræ dignitatem non mediocriter confert, in ejus officia rara nasci ingenia & per longa annorum intervalla in eadem effulgere civitate. Quamvis enim acerbe multi & dicere & scribere possunt, in hunc tamen recipiendi non erunt ordinem; anima forte vivacitasque illis deest, pondus & veritatum robur: ingratæ adsunt sententiae, durumque rerum sistema & odii plenum. Non hoc fatum ingeniosa manet volumina, longum noto scriptori prorogantia ævum. Ne vero temeraria Satyricorum instituatur miscela, limites ponere juvat, quos sine crimine & periculo tangere possunt & intra quos & rem & nomen integrum servant. Huic nostro fave conamini Lector, tuas
que

que in Satyram paulisper depone iras ejusque
quam paramus sine sale defensionem, sine aculeo
benigno respice vultu.

§ II.

Hec vero dum scribo malesanam observo turbam & lucem & judicia fugientem nostra. Est eadem illa, quæ Satyram pessimis conspurcavit maculis suamque infamiam laude obtexit illius. Calumniandi consuetudinem intelligo, ad quam tanta facilitate prolabuntur homines & ad quam tanquam sacram anchoram accepta injuria confugiunt, utque eo fortius mordeant succum a Satyra furantur, quasi araneæ sua venena ex innoxiis trahentes floribus. Nova non est ars famam magnorum hominum allatrandi: a primis malitiæ temporibus sua repetit incunabula. In meritissimam vero recidebat noctem, antequam literæ æternitatem paginis obtinuere, postea vero & illa ex oblivione emergere annisa est, nec tam perversi defuere homines, qui corticem illi præbuerunt. *Archilochus* Romuli fere ætate florens, jambis rabie armatis, ad laqueum & suspendia inimicos adegit. Mox *Timon* bilem concipit & convictionum libros *Sillorum* nomine ornat. Nec *Hippomachus* aut in proverbium transformatus *Zoilus* mitiores fuerunt. *Labieni* protervia novam in literas excitabat poenam illasque vindici primus injectit igni, qui jam in eruditorum mundo passim

flagrans, crescentem librorum copiam crebris re-
primit incendiis. Recentioribus annis nomen mu-
tarunt Silli, ut tutius in occulto læderent, sed
eo notiores hodie communi detestationi subjacent
Pasquilli dicti, quam garrula *Pasquini* lingva sibi
peperit memoriam. Nulla jam innocentia, ne
Religio quidem ipsa tuta relinquitur, dignitas
nulla, cujus rei memorabile offert testimonium
Mazarini persona, omnesque eminentioris fortis
homines, iratæ fortunæ fulmine tacti. Vide au-
tem, ne has chartas Satyras appellaveris, multo
quamvis sale distentas: non mihi libelli placent,
quos suos esse negat auctor, nec sine discriminè
agnoscit. Ingeniosa reperiri multa in Sillorum
paginis, non invitus agnosco, quæ exercitati esse
Satyrici dixerim, at excitante affectu, in aculeata
prorumpunt dicta, qui spiritu posito, ab hac fe-
rocitate longissime distant. Nec in hominibus ca-
nino dente rodendis officium Satyræ est, quæ gra-
ta sub larva, amice gentem recti admonet & vi-
tiis tantum implacabilis incumbit hostis. Quum
ex famosa charta virus in vulnera sine sanitatis
destillat spe, longe mitius Satyra utile dulci mi-
scens, omne punctum fert, lectorem delectando
pariterque monendo & amico ridenti omne di-
cendo vitium. Sic quoque seipsum quasi superat,
illumque præstat usum, quem nec Cebetis bene
præstitere tabulæ, nec sententiosa Senecæ præce-
pta. Hanc differentiam arguta quondam Græcia
non posuit, in omni Satyra mordacitatem quæ-
rens

rens illamque ad Sillorum rejiciens castra. Nobis hæc diversitas ignota non est, quam omnes quoque legislatores summa designarunt justitia, cuius pericula nonnisi temeraria subit audacia.

§. III.

V Era & dignissima Satyræ mater *Fabula* est, quæ nomine aut re ab illa difficilis sæpe distinguitur, tanta quippe necdit illas similitudo, tantæque vastitatis hujus olim erat imperium, ut omnes fere scientias artesque sua obumbraverit nube. Quid enim mythologiæ, metamorphoses, aut fictæ cæteræ fuere narratiunculæ, nisi virtutis regulæ vel Historiarum monumenta aut scientiarum arcana, peregrina veste latentia, ne ad plebem dimanarent, æternæ damnatam ignorantiae? Sua deinde mole ruens hæc Monarchia, in Satyra perpetuum continuavit dominium, sed vel sic quoque in Rempublicam labitur minorem, quæ fabularum proprie sic dictam aperit Scholam: hic miro videbis invento, animalibus loqui nesciis, mutisque prorsus rebus verba & altiores infundi sensus atq; gravia morum præcepta; sic ad alia distractus & in larva hærens utiliter decipitur attentus auditor. Hoc autem opus, hic labor! artis fingendi supremus sane apex, quem per tot secula tam pauci attigere. Sine Fabularum intervenitu nulla est Poësis. Sacræ paginæ earum antiquitatem ostendunt, iisque referti sunt Scriptores

profani. In complexum vero redactæ *Aesopo* auctore ad nostra devenere tempora, de illius quamvis dubitatur auctoritate, quæ in ignotum alium vulgo transfertur. Quisquis vero fuerit ille, non inutiliter muta tot solverat ora, quæ postea loqui Romane jussit *Phædrus*. Tot fabulis nitorem sui ævi gentisque lingvæ addidit *Fontanus*. Sub hoc involucro acutissimi celari possunt gladii, qui eo tutius pungunt, quo incautiorem plerumque prehendunt lectorem, quem in ferarum gregem se vitiis suis rejectum, saepius pudeat. Et quæ in præcipiendo magnopere commendari solet brevitas, ut dicta cito percipiunt animi dociles, non sine fructu heic adhibetur, ubi exitus fabulam claudens vehementer omnem movere debet affectum.

§. IV.

Alia fabularum civitas *Theatralis* est, in opusculis Satyricis, quæ *Comædias* nuncupare solemus, false hominum deridens errores, quorum ut existantior appareat deformitas, viventes quasi illos ante omnium protrahit oculos. Non defuere, qui proscriptas has volvere Satyras, bonis quasi moribus oppositas temporisque prædatrices, quum doctrina & amœnitate præstantior substitui posset mores emendandi ratio. His quidem non negamus, inter nos haud paucos a Romano vix diffluere populo, qui solidos dies theatro indefessus adstiterunt.

adstitit, nec severius ista respicimus castra, quæ inter Martem & gesticulatores dividuntur. Damus id quoque lubenter, Comœdias circumferri multas aut nimio aut nullo gaudentes sale; ex abusu vero non tollitur usus. Quis illa spectacula vituperare vellet, quæ delectando docent & docendo delectant? Fortius animum viva feriunt exempla, quæ dum ridet Spectator, suam in Scena ludentem ridet imaginem. Non tot gentes has frustra exceperint Satyras, tantaque diligentia eas sine utilitate coluisse. Invenit & perfecit illas *Græcia Eupolide, Cratino & Aristophane* ductore, quorum hic turpiter abusus est arte, dum *Socratem* calumniose laceravit. Crescenti autem licentiæ fortiter se objecit *Menander Atheniensis*, caute terseque privatæ vitæ & civilis confuetudinis præcepta theatro inducens. Hos Iusus quadringentis sprevit annis Romanus populus, quem *Livius Andronicus* A. U. 512. & formam illis dedit & ordinem. At incomptior *Nævius* in bene de Republica meritos, sine pudore, sine lege invehebat. Ingenio Satyrico ubique indulget *Plautus*, de quo tamen sic judicat Horatius:

At nostri proavi Plautinos, & numeros, & Laudavere sales: nimium patienter utrumque.

Ut puritate styli excellit *Terentius*, quam illi laudem ipse vindicat Cicero, ita artis Comicæ singulare exhibet exemplar, dignus ideo *Grotio* visus, quem sæpe secum ferret ac legeret. Et in una

una Comœdia Terentiana plus esse judicii, quam in omnibus Plautinis censuit Erasmus. Suo suscitat igne Comœdiis præcipue delectantur *Galli*, quorum *Molierius* gentem primus docuit philosophiam in theatrum introduci posse. Inter plura quæ composuit opera, longam ferunt ætatem *Misanthropus*, *Hypocrita*, *Avarus*, binæque *Scholæ Maritales* & medicastrorum castra acerrima premit obsidione *Agrotus Imaginarius*. Non hujus viri vestigia ab aliis calcata eosdem iis peperere aplausus. Orchestram corruptit *Italia* sic dictis *Operis*, & *Pantomimis* qui oculos pompa pascunt auresque inani implent cantu. Nova prævaluit hodie methodus Comœdias construendi, quæ ad Plautinam aut Molerianam non bene accedit. Tragoœdiis longe facilius conscribi posse comœdias vulgari affirmatur opinione, quam ego prorsus invertō, quum ad illas nonnisi excellens requiratur Poëta, unusque tantum excitandus sit affectus; Comœdia vero non Poëtam postulat solum, sed Philosophum & quem his anteferre debemus non cujusvis ætatis Satyricum.

§. V.

Diu est, ex quo viguit in orbe Satyra, nomina ignota, sed in fabulis comœdiisque effetu plus quam notabilis. *Lucilius*, Romanus Eques, carmine sub hoc militante verbulo, orbem Satyra primus strinxit. Meliori natus seculo *Hорatius*,

ratus, lingvæ ruditatem excusit & comptius gen-
tem secuit urbemque. Crudior Persius magnam
Juvenali reliquit arenam, in qua acerba sed pura
nitidaque carminis concinnitate se extulit. His
præeuntibus Gallorum inclaruit Regnierius, ma-
ximi hujus gentis Satyrici antesignanus; sibi enim
de Boileavio gloriari potest Gallia non minori jure
quam de Horatio Roma. Ad perfectionem ele-
vavit inimitabilem versibus coactam Satyram, a-
deo ut in minimo quoque verbo apte locando o-
perose hæserit diu. Exempli loco Satyra esto duo-
decima, in qua elaboranda undecim sudavit men-
ses, sed in illa polienda tres consumpsit annos.
Mira hæc temporis profusio illis videtur, qui Ca-
talogum operum suorum cum annis crescere ju-
bent, nec percipiunt, quam servili labore, ultra
communem sapiendi sortem adscendere debent
victura chartis nomina. Crescit indies sapientia
& alii nobis ipsis semper videmus operaque con-
summatissima ad ulteriore remittimus limam,
ruens nisi & præcipitata inclarescendi libido nos
abripiat in scriptorum multitudinem, ubi parvi-
tas nostra fere aufertur, suffocatur, evanescit.
Scribendi huic furori contrarius plane Boileavius
exiguo volumine veri Satyrici & partes implevit
& gloriam obtinuit. Nona illius Satyra parem
non habet, quæ libertatem defendit, qua nomine
viros aperte citavit, atro signandos carbone. Car-
mine, quod Pulpitum inscripsit, argute Monacho-
rum otiosam vitam naso suspendit adunco. Cæ-

terum recipit Satyram Poëseos genus, tantum non omne, sive Epistolarum forma sit, Epithalamiorum, Epithaphiorum, Odarum, sive Epigrammatum, quæ non Satyræ tantum olim fuere breves, verum & adhuc in Pasquillis saepe adhibentur, quo arctiori enim spatio clauditur sensus, eo erit ingeniosior & lectorem vehementius in sui trahet admirationem. Excidit isto sensim scopo parva hæc poësis, adeo ut in usus innoxios jam verti possit.

§. VI.

VARIIS haec tenus cancellis stipata Satyra, referato nunc spatio, in solutum quoque emittitur scribendi genus; ut vero laxius impetum hic diffundere potes animi, ita summa cave cura, ne per aliena discurrat spatia, & inutili extenuetur ambitu. Perspicuitatem quare & *Lycophronias* fuge tenebras. Sacras sublimiores habet res, quam quæ scriptis misceas otiosis. Quam graviter enim peccant illi, ne durius quid dicam, qui famosis fœdare libellis, sanctissimas audent veritates! Quam imprudentes harum ministri, qui publicas conciones viliore hoc aspergunt sale, pluresque denunciant satyras, quam æternæ salutis consilia! Non igitur mihi placere potuit libellus *Swiftii* (*Conte de Tonneau*), ubi mysteria & fata Religionis Christianæ ridicule exponit. Prudentius ipsi Muhamedani sua sacra servant inviolata, inter quos capita-

capitalis dejiceret pœna, temere sic philosophans caput. Adultæ enim impietatis indicium est, sacra ridere. Nec tam curta materiæ supellex in aliis adest scientiis, ut officinam Satyris aperiat Theologia; felicius in alia nos exercere possimus area. Nihil hic locum obtineat, quod leges, aut Regiminis formam violabit. Absit abusus Satyræ ad multitudinem seducendam & adversus Magnates irritandam. Nec manes in sua turbari debent quiete: vitia defunctorum inter viventes residua rodere licitum est, nomini vero parcendum, nisi res ita sit manifesta, ut de veritate illius nullus dubitationi concedatur locus. Perverse viventibus horribilis utique *Ægyptiorum* apparuit consuetudo, vitam hominum post mortem examinandi. Simili quoque rigore Regum scrutantur æta factaque *Sinenses*, quæ chartis notata in certo deponunt loco, unde non prius quam regnante familia extincta protrahuntur.

Vide autem in quæ capita tua demittis fulmina, ne in tuum recidant caput. Fata *Pallavici* specta, qui infelici bello Pontificale aggrediebatur diadema. Ad *Boccalini* attende vulnera, quæ pro mercede recepit derisæ Monarchiæ Hispanicæ. *Æquus* rerum mane æstimator, nec innocentes tuis vexa aculeis. Longissime filos fuge, nec in abjectam te demerge materiem, nec nobilem materiem abjectis fordidam redde commentis. Animadversiones interjice jucundas

utilique disciplina refertas, ne aut præcepta sine sale fint, aut salia sine præceptis. Vide ne vim rerum inferas indoli, dum vel falsam vel impossibilem prorsus adstruis fictionem & communes tuoque ævo receptas hypotheses pro fundamine tutus adhibe; nec cum *Holbergio* mundanum Systema intra telluris globulum adorna: majorem invenies fidem, si vel *Swiftio* gubernatore vel *Luciano* ad Lunam navigas. Hoc Satyricorum Par, Pharii luminis instar tibi erit, si ad Satyrici tendis nomen. Eorum scripta, observatis virtutisque eorum vitiis, qua licet suspice veneratione, illis enim paria hactenus non vedit orbis. Sed in hoc fastigium rapide nequaquam ascende: primum an ad Satyram natus sis explora, sponte enim natura ducente, labor tibi fluet. Privatam vitam, amabili corrige consuetudine, ne & illa Satyram spiret. In magno quære mundo illam arguendi materiem, quam per numerosam non invenies bibliothecam. Scientiarum varia evolve systemata, sed ex Historia copiosas trahe vires, est illa virtutis speculum & genuina vitæ Magistra. Quæ in chartam demittis verba, justa pondera lance, antequam irrevocabilia evadant, & ad gentis tuæ genium, quem emendare nequis, facilis te compone. Si in vita aliorum apparent errores in tuam conjiciendi urnam, cautissime saluti prospice tuæ, ne veritatem clade tua confirmabis. Quicquid scribis, summo scribe studio & Boileavii patientiam assume, sic post prelum &

nun-

nundinas Lipsienses, non moriturus exstabis auctor. Nec in ponderoso volumine nomen quære, quod ponderosum tibi pauca dabunt folia, nec singulis hebdomadibus, novis renovandum paginis. Ne chorda oberra semper eadem, dum varietatem tota tibi pandit natura, tot novos producunt casus novi semper dies. Nimiam Literatorum subtilitatem, muscas mundosque invisibles lacestat *Agrippa*. Ambitiosam antiquitatem rigidus despicit *Perraultius*. Latinitatis barbariem describunt *Obscuri Viri*. Charlataneriam Eruditorum declamat *Menckenius*. Stultitiam hominis laudando vituperat *Erasmus*. Per varios gradus ætatis varias virtutes variaque vitia, ex immensa colorum copia depingit maximi acuminis *Gracianus*. Principum aulas & Regnorum vicissitudines ingeniose delineat in *Argenide* & *Euphormione Barclajus*, in *Gulliverio Swiftiis*. Neronianam audacter taxat luxuriem *Petronius*. *Imagines* (*Portraits*) in usu quandam fuerunt: *somnia*, *historie Magicæ* (*Contes des Feés*) multæque aliae inventiones, quarum lepidissima est *Rufica illa*, (*Burlesque*), uno *Scarrone* auctore, ephemera quasi cum illo surgens cadensque, quamque ille rabidos inter dolores exferuit vivacitatem mentis, in summa pacis serenitate exferere non potuerunt alii. Qui *Virgilium* illius *larvatum* sine risu legit, cum severo nunquam risit Catone.

Pertinent huc præterea *pictura Satyrica*, quārum tenuissimam habemus copiam, quum Piætoribus ignotum plerumque fuit Satyricum, quod cum pigmentis suis tererent Sal. De *Statuis, monetis*, aliisque rerum gestarum monumentis idem tenendum, in his tamen cūdendis *Batava* præcipue excellit gens. Ultimam deinde stationem occupant *Satyrici loquentes*, qui jocose dictis & acute scriptorum supplant vicem, quique omnem in lingua circumferunt Satyram, quam in paginas demissam sæpe pauperrimam haberent. Totum haud raro ingenium, cultura non obstetricante, in aculeos potius & convicia non bene ferenda transmutant, inter quæ vero magna ingenii fertilitas subinde emicat, quæ feliciter multis successit, ut facetiæ notæ sunt *Taubmannii*, *Kiowitz*, hisque majoris *Kel-Anayetii* Abassi I. Persarum Regis Aulici. Ipsæ *Athenæ* in suis ruinis Atticam adhuc servant venam, in jocosa exuberantem Satyra.

Hæc Literatorum manus arma decent, quæ in bella justa deducta, salubri homines terrore implet, ne nomina sibi conscia mali nudentur, & Satyrico bene perficta sale, pro indelebili maneant exemplo.

THES. I.

QUAMVIS *Sinenses* omnium gentium primi, thea-trum coluerunt; si tamen de Comœdiis eo-rum judicium ferendum sit ex speciminibus ad Europam transvectis, & sale & jocosa carent gravitate.

THES. II.

TRISTI licet arguento *Historie* contextæ sunt *Magice*, nimis sero tamen, justam passæ fue-runt ruinam. Originem illis forte dedit *Apulejus* in Fabula *Psyches*.

THES. III.

EADM innocentia non omnes gaudent *Amorum Historie* (*Romains*), inter quas Satyras, quod vix crederes, saepe deprehendis acerbas.

THES. IV.

POstquam homines circa inanem pugnandi ma-teriem vehementer sudarunt, opportune tan-dem

dem accedit Satyra, sterilem hunc mortalium laborem risui exponens. Quam occasionem non inepit arripuere *Agrippa*, *Voltaarius*, *Swiftius*, *Paschalius* aliique.

THES. V.

Quia Satyra errores hominum persequitur, aut illos vituperando, aut illis oppositas celebrando virtutes, vides, quam difficile est Satyram non scribere.

